

Anmälningar till JO om uttalande om brännande av heliga skrifter

Anmälningarna

JO har tagit emot anmälningar mot statsministern och Utrikesdepartementet, samt tjänstemän där, som rör uttalanden i media om brännande av heliga skrifter.

Bakgrund

Den 2 juli 2023 gjorde Islamiska samarbetsorganisationen ett uttalande.

Därefter skickades en skriftlig kommentar per e-post till olika medier från Utrikesdepartementets presstjänst. Den skriftliga kommentaren har, enligt Sveriges radios hemsida, följande lydelse.

Vi har noterat uttalandet från Islamiska samarbetsorganisationen.

Sveriges regering förstår till fullo att de islamofobiska handlingar som enskilda personer gjort sig skyldiga till vid manifestationer i Sverige kan vara kränkande för muslimer. Vi fördömer starkt dessa handlingar, som inte på något sätt återspeglar den svenska regeringens åsikter.

Brännande av Koranen, eller någon annan helig skrift, är en kränkande och respektlös handling och en tydlig provokation. Uttryck för rasism, främlingsfientlighet och därtill kopplad intolerans har inte någon plats i Sverige eller i Europa.

Sverige har en grundlagsskyddad rätt till mötesfrihet, yttrandefrihet och demonstrationsfrihet.

Sveriges regering finner det djupt beklagligt att extremister och provokatörer söker så split mellan muslimer och icke-muslimer.

JO:s uppgift och tillsynskretsen

JO är en del av riksdagens kontrollmakt och har till uppgift att på riksdagens vägnar utöva tillsyn över tillämpningen i offentlig verksamhet av lagar och andra författningar.

JO:s huvuduppgift är att kontrollera om myndigheterna har följt de regler som gäller för hur ärenden ska handläggas. Det rör sig om en juridisk granskning framför allt av formella frågor.

Det är i princip bara myndigheter och deras anställda som står under JO:s tillsyn. JO:s tillsyn omfattar inte regeringen och statsråden. Det följer av 15 § 4 lagen (2023:499) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO). Bestämmelsen motsvarades före den 1 september 2023 av 2 § tredje stycket 4 i den nu upphävda lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän.

JO utreder inte anmälningarna

Anmälningarna rör ett uttalande som gjorts av Utrikesdepartementet men som hänvisar till ställningstaganden av Sveriges regering. En anmälan riktar sig även mot ett uttalande som gjorts av statsministern. Eftersom min tillsyn inte omfattar vare sig regeringen eller statsministern kommer jag inte att utreda saken vidare.

Ärendena avslutas.

Per Lennerbrant

Ärendena har föredragits av rättssakkunniga Rebecka Rynning. Byråchefen Sara Johannesson har deltagit i beredningen.

I det bifogade informationsbladet finns exempel på anledningar till att JO inte utreder en anmälan. Information om JO:s tillsynsverksamhet finns även på www.jo.se.

Sändlista

Anmälarna (informationsblad om JO:s beslut bifogas)